

7/9/84

Del terme inicial

En una oració que consti de dos termes o elements, com *en Pere i ha guanyat*, n'hi ha un que es pren com a base per a la comunicació del nostre pensament, i que és, per tant, el que es col·loca en primer lloc. Si diem *En Pere ha guanyat*, prenem com a base *en Pere*, i en diem o prediquem alguna cosa: que ha guanyat. Si diem *Ha guanyat en Pere*, prenem com a base *ha guanyat*, i diem qui ha realitzat aquesta acció: *en Pere*. Teòricament, podríem dir també *En Pere medita i Medita en Pere*, però aquesta darrera oració pot tenir rarament una existència real perquè no és normal de prendre l'acció de meditar com a base per a la comunicació del nostre pensament.

En oracions que constin de més de dos termes o elements, les possibilitats de prendre'n un com a base per a la comunicació del nostre pensament són molt més complexes i difícilment es deixarien reduir a un esquema. Però pot ésser útil d'examinar-les en una oració que consti de tres termes com *en Ramon, va venir i ahir*. En principi, i prescindint de construccions emfàtiques, interrogatives, etc., aquests tres termes es poden organitzar, solament, en les dues oracions *En Ramon va venir ahir* i *Ahir va venir en Ramon*. En la primera d'aquestes oracions, prenem com a base el subjecte, *en Ramon*, de

qui diem o prediquem alguna cosa: que va venir ahir. Però la informació que es dona amb aquesta oració pot respondre a dos estímuls o necessitats: saber alguna cosa d'en Ramon i saber quan va venir. Ara; si diem *Ahir va venir en Ramon*, podem considerar que agafem com a base per a comunicar el nostre pensament *ahir* o bé *ahir va venir*. En el primer cas, *Ahir/ va venir en Ramon*, donem compte d'un fet que es va esdevenir ahir (talment com hauríem pogut dir *Ahir va ploure tot el dia*), i en el segon, *Ahir va venir/ en Ramon*, comuniquem qui va venir ahir (talment com hauríem pogut dir *Ahir va venir la Roser*).

És cert que també fóra possible de dir *Ahir en Ramon va venir*, frase que, tot d'una, ens sembla estranya, però hauria d'ésser inserida en un context més ampli, amb un cert valor adversatiu. *En Ramon va venir ahir* pot constituir una resposta o una informació suplementària, *Ahir va venir en Ramon* constitueix una informació espontània, però dient *Ahir en Ramon va venir* contradiem, necessàriament, una afirmació anterior: *Això que dieu no és pas veritat: ahir en Ramon va venir*.

Albert Jané